

„Ilgtspējīgi enerģētikas rīcības plāni – ieviešana un uzraudzība”

*Iespējas un izaicinājumi jaunu sektoru iekļaušanai
ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānos - Latvijas
pašvaldību pieredze*

Ainārs Gulbinskis
energoeksperts

ZREA biedri

Jelgavas pilsētas dome

Jēkabpils pilsētas dome

Auces pilsētas dome

Bauskas pilsētas dome

Ozolnieku novada dome

Biedrība "Zemgales reģionālais
nevalstisko organizāciju atbalsta centrs"

SIA "Jelgavas nekustamā
īpašumu pārvalde"

Biedrības mērķi:

Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu un atjaunojamo energoresursu izmantošanu publiskajā un privātajā sektorā, nodrošināt informācijas pieejamību iedzīvotājiem par minētajiem jautājumiem.

Biedrības uzdevumi:

- Sniegt iedzīvotājiem konsultatīvos, informatīvos un mācību pakalpojumus enerģētikas jomā.
- Izstrādāt un uzturēt enerģētikas datu bāzi.
- Veikt reģiona un pašvaldību plānošanas dokumentu izstrādi enerģētikas nozarē un koordinēt to ieviešanu.
- Piesaistīt investīcijas energoefektivitātes paaugstināšanai.
- Veicināt sadarbību enerģētikas jomā ar juridiskām un fiziskām personām vietējā, nacionālā un starptautiskā līmenī.
- Piedalīties tiesību aktu, politikas plānošanas un normatīvo dokumentu izstrādē atbilstoši savai kompetencei.

2 galvenie darba virzieni

1) Energoefektivitāte (EE)

2) Atjaunojamie energoresursi (AER)

ZREA paveiktais

Enerģētikas plānošana:

Ilgspējīgas Enerģētikas rīcības plāni (SEAP) saskaņā ar Mēru pakta metodoloģiju – Jelgavai, Jēkabpīlij, Zemgales reģionam, sadarbībā ar Zemgales Plānošanas reģionu izstrādāts Zemgales reģiona rīcības plāns enerģētikā 2012 – 2020.gadam, kurā apkopotas ap 200 projektu idejas energoefektivitātes un atjaunojamo energoresursu jomā.

«Ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāns

Zemgales reģionam»

Pakts soli pa solim

1. POSMS. Pilsētu mēru pakta parakstīšana

Atbilstošu administratīvo struktūrvienību izveide

Bāzes emisiju uzskaites un ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna (IERP) izstrāde

2. POSMS. Ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna iesniegšana

Ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna īstenošana

Rīcības plāna īstenošanas uzraudzība

3. POSMS. Regulāra plāna īstenošanas ziņojumu iesniegšana

-20% CO₂
līdz 2020

Vispārējā stratēģija:

Vispārējais mērķis samazināt CO₂:

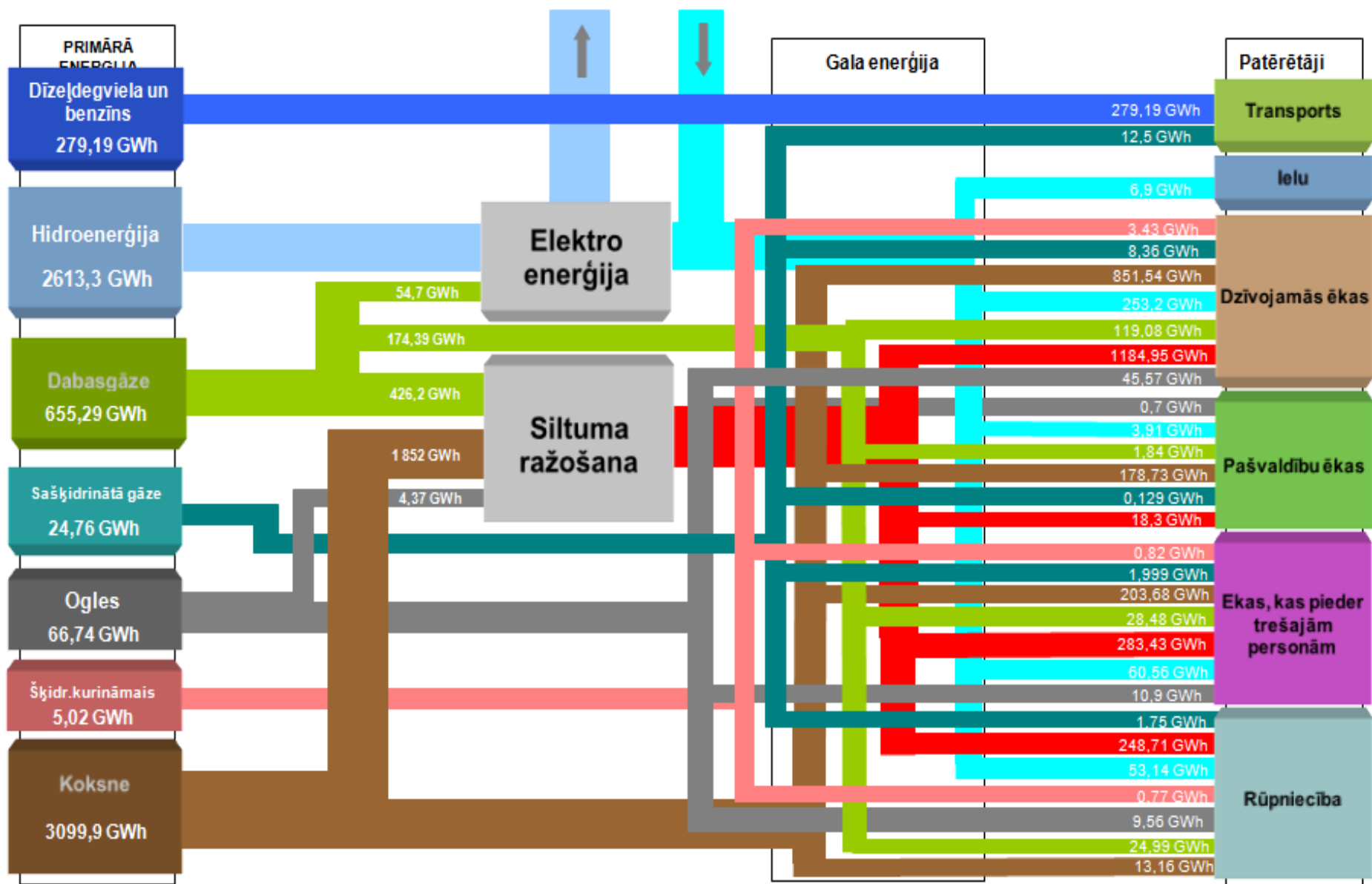
Lai sasniegtu Mēru paktā noteiktos mērķus, CO₂ izmešu daudzums 2020.gadā Zemgales reģionā būtu jāsamazina par vismaz 20% salīdzinot ar bāzes gadu - 2009. Tika aprēķināts, ka bāzes gadā Zemgales teritorijā CO₂ izmešu daudzums bijis **287 786 tonnas**. Lai sasniegtu Mēru paktā noteiktos mērķus, CO₂ izmešu daudzums būtu jāsamazina par vismaz **57 557 tonnām**.

Zemgales reģiona ilgtermiņa vīzija:

Galvenie uzdevumi, lai sasniegtu Mēru paktā noteiktos mērķus Zemgales reģionam ir:

1. Dzīvojamo ēku renovācija,
2. Jaunu biomasas koģenerācijas staciju izbūve,
3. Atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšana apkures nodrošināšanai un karstā ūdens sagatavošanai,
4. Degvielas izmantošanas transportam samazināšana.

Enerģijas ražošana un patēriņš Zemgales reģionā 2009. gadā

Atjaunojamo energoresursu (AER) izmantošana enerģijas ražošanā

Atjaunojamo energoresursu potenciāls nav energopatēriņa samazināšana, bet tas var nodrošināt tādas enerģijas izmantošanu, kurai ir mazāka ietekme uz vidi.

AER potenciāls Latvijā ir ievērojams, un līdz šim laikam tas nav pietiekami izmantots. Tā iemesls ir neatbilstoša plānošana, nepietiekamas zināšanas un slikta tehnoloģiju pieejamība.

Turklāt atjaunojamo energoresursu izmantošanu traucē sociāli ekonomiskie faktori, piemēram, Krievijas tuvums ar tās fosilā kurināmā resursiem, kas pirms dažiem gadiem Latvijā bija pieejami par ļoti zemām cenām.

Salmi

Tā kā graudu audzēšana Zemgalē ir galvenais lauksaimniecības veids, salmi šeit ir pieejami lielos apjomos. To apliecina turpmāk norādītie skaitļi.

	Graudi	Rapsis	Kopā
Rīga	17 705	2 830	20 535
Vidzeme	19 871	4 125	23 996
Zemgale	42 410	11 489	53 899
Kurzeme	31 977	3 706	35 683
Latgale	20 976	2 830	23 806
Latvijā kopā:	132 939	24 980	157 919

Salmu potenciāls, kas pieejams enerģijas raž. (tūkstošos tonnu)

Salmu potenciāla izmantošanas iespējas reģionālās attīstības aspektā

Modeļa rezultāti	Graudaugu salmi	Graudaugu un rapša salmi
Salmu biomasas potenciāls, TJ	588	755
Salmu biomasas potenciāls, GWh	2 116	2 718
Potenciālā siltuma ražošanas jauda, MW	46	59

Iespējas izmantot salmu potenciālu

Koksne

Zemgales novadi – Bauska, Dobeles un Jelgava – nav mežiem bagāti.

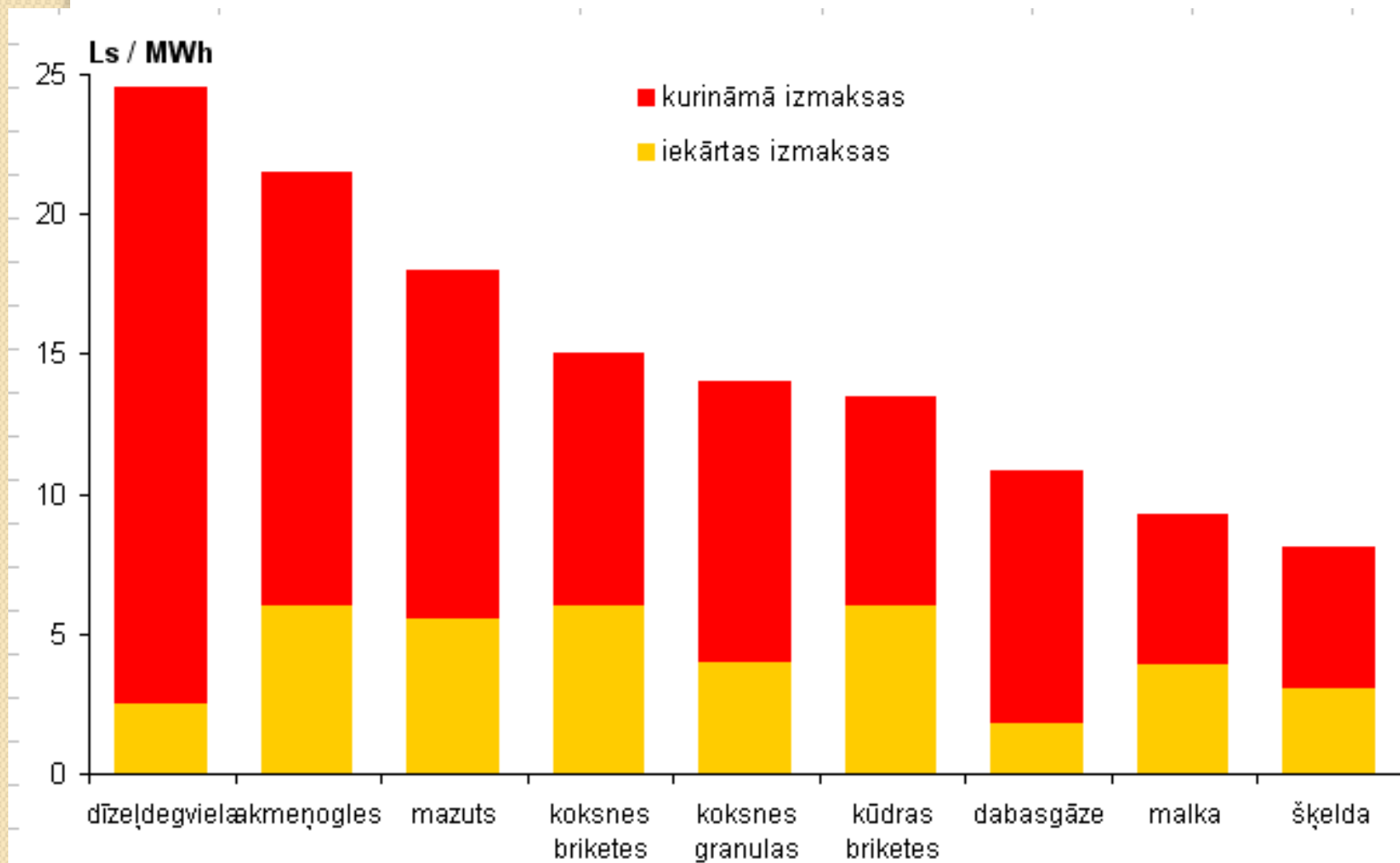
No mežiem brīvā auglīgā zeme vienmēr bijusi priekšnoteikums lauksaimniecības ražošanu uzskatīt par prioritāti.

Mežu platības reģionā aizņem 425 928 ha, t.i. 39.88% no reģiona teritorijas. Zemgales reģionā mežu proporcijas ziņā izceļas Aizkraukles un Jēkabpils novadi.

Kopējās krūmāju aizņemtās platības reģionā (saskaņā ar 2005. gada datiem) veido 15,567 ha. Lielākās jaunaudzumu teritorijas reģionā, kas varētu kļūt par potenciālām kokaudzēšanas platībām, atrodas Jēkabpils novadā – 5494.4 ha; Aizkraukles novadā – 4026.5 ha, bet vismazāk Jelgavas novadā – 1394.8 ha.

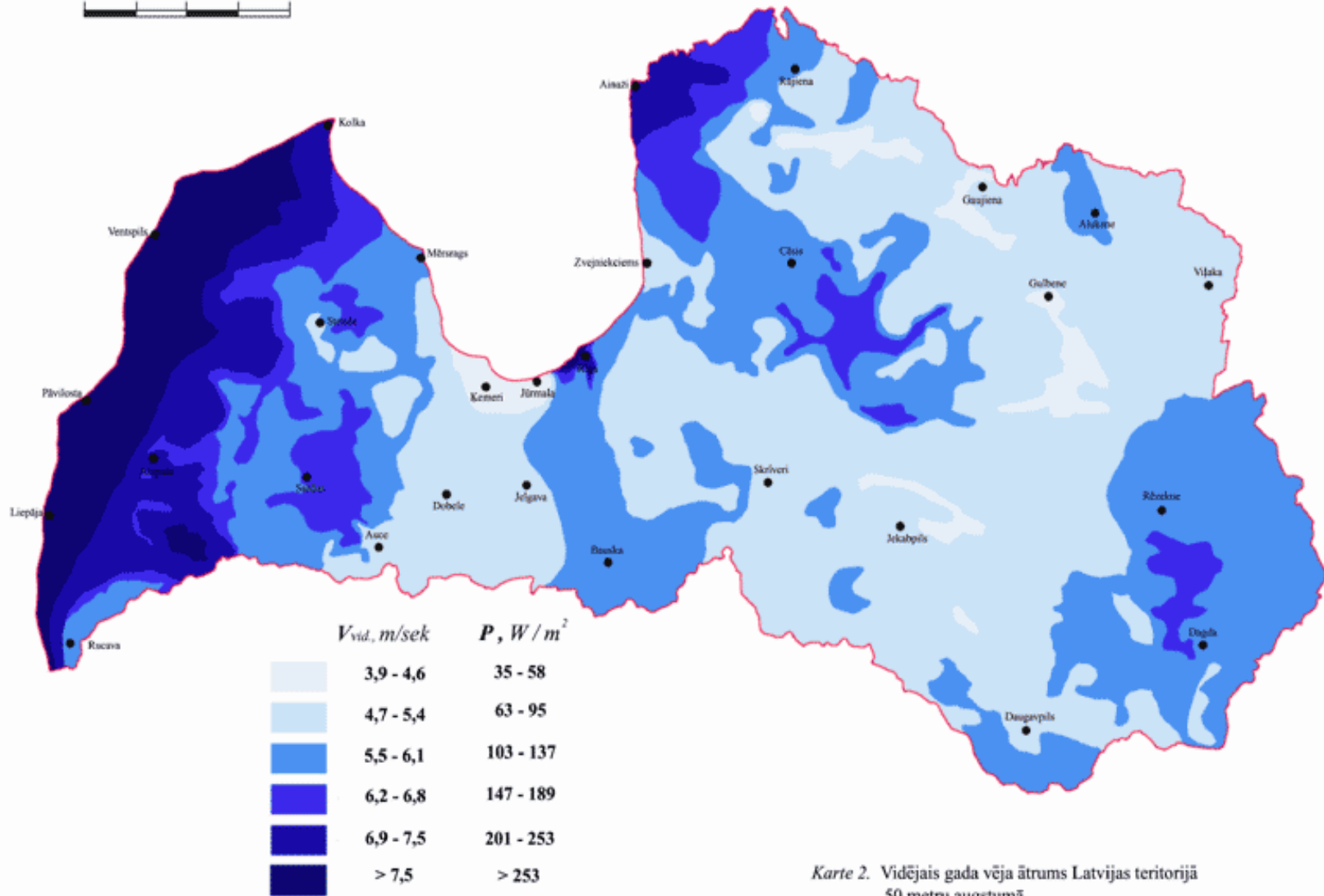
Vislielākās krūmāju platības ir Vecsaules pagastā – 573.9 ha (21.88%) pie Bauskas.

Latvijas apstākļos šķelda pēc kokskaidām uzskatāma par lētāko kurināmā veidu. Izmaksas (Ls) vienas MWh termālās enerģijas saražošanai, izmantojot dažādus kurināmā veidus, ir sniegtas turpmākajā attēlā (2010. gadā):

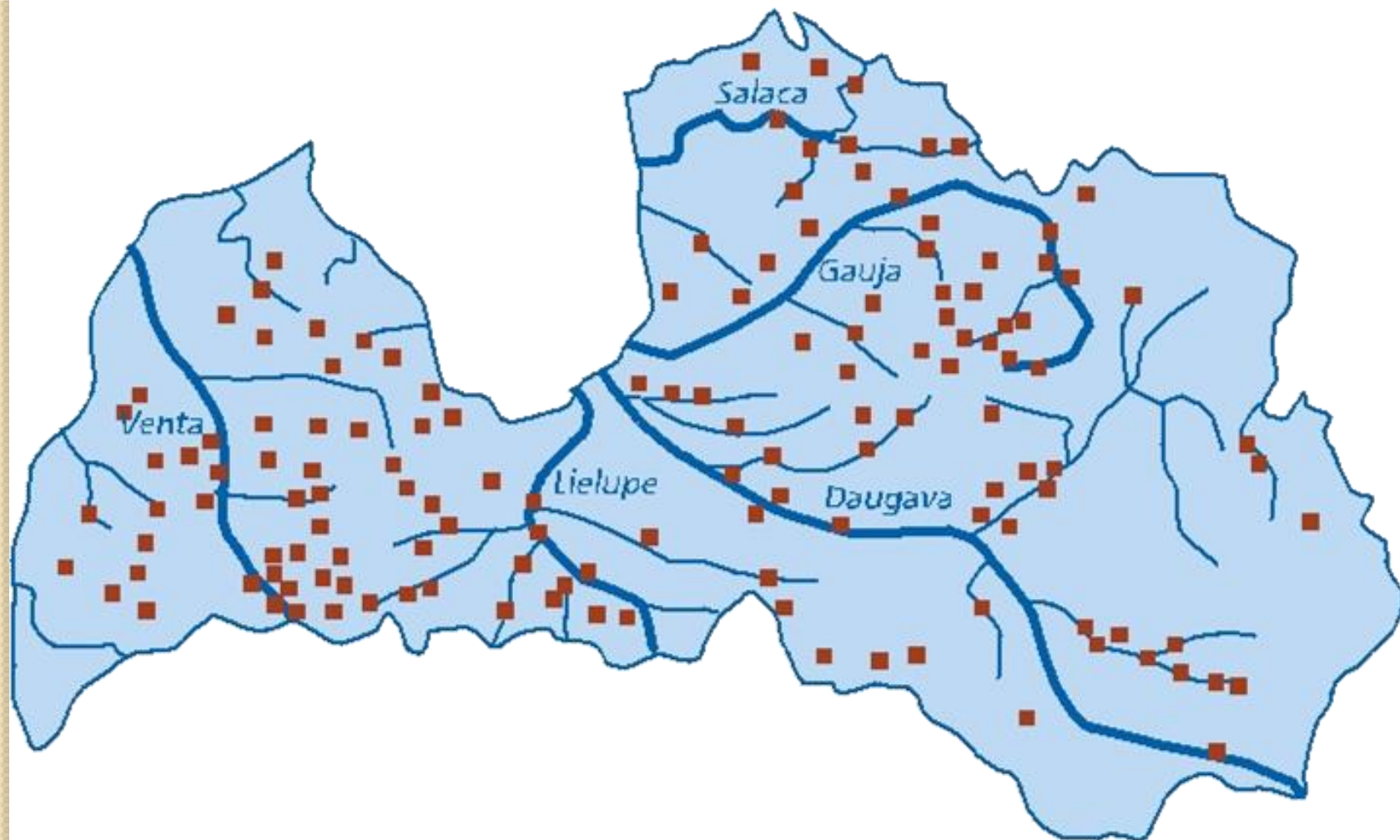

Siltuma ražošanas izmaksu salīdzinājums, iegūstot 1 MWh siltumu

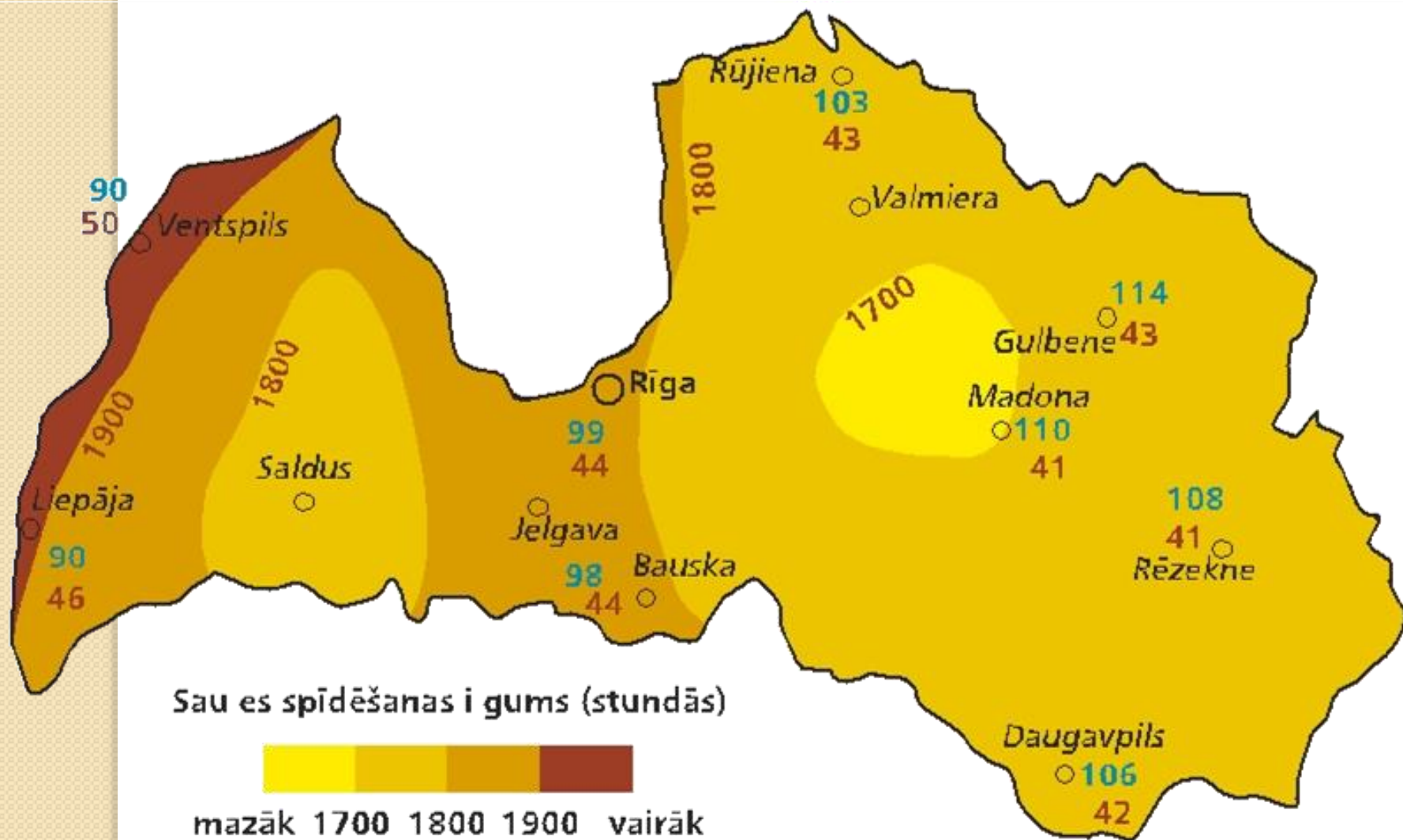
Vēja enerģija

Hidroenerģija

Saules enerģija

Zemgales reģionā var izdalīt trīs galvenās atjaunojamo energoresursu grupas:

- atjaunojamie energoresursi, kuru izmantošana jau tagad ir izplatīta un ir ļoti efektīva;
- atjaunojamie energoresursi, kuru izmantošana varētu būt izplatīta, bet kuru potenciāls pašlaik netiek izmantots;
- atjaunojamie energoresursi, kuru izmantošana tuvākajā nākotnē nekļūs izplatīta un nebūs efektīva un lietderīga.

Pirmajā grupā iekļaujami:

- koksne un koksnes izstrādājumi;
- hidroresursi.

Otrajā grupā iekļaujami:

- salmi un lauksaimniecības biomasas produkti;
- ģeotermālie resursi;
- biodeģviela.

Trešajā grupā iekļaujami:

- vējš;
- saules enerģija.

Paldies par uzmanību!

Biedrība „Zemgales reģionālā enerģētikas aģentūra”

Pulkveža Brieža iela 26, Jelgava,

LV-3007, Latvija

Tel: (+371) 63080205

Tel: (+371) 20023848

zrea@zrea.lv

www.zrea.lv

Nameja iela 4a, Jēkabpils,

LV-5201, Latvija

Tel. 28830207

ainars@zrea.lv